

Urząd Miasta Zgierza

Zgierz, dnia 4 grudnia 2024 r.

Pani

Nadja Wojtera

Przewodnicząca Komisji

Zdrowia I Spraw Obywatelskich

Rady Miasta Zgierza

Przedkładam w załączeniu informację przygotowaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu nt. Współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Ocena Zapotrzebowania oraz wskazania problemów.

Z up. Prezydenta Miasta Zgierza
Robert Chochołski
Sekretarz Miasta Zgierza

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNY
Biuro Rady Miasta Zgierza

Wpłynęło dnia 4.12.2024

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu

95-100 Zgierz, ul. Długa 56

Zgierz, dnia 4 grudnia 2024 r.

Pan
Przemysław Staniszewski
Prezydent Miasta Zgierza

DzPŚ.0133.333.2024

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego przekazuje informację dla Komisji Zdrowia i Spraw Obywatelskich Rady Miasta Zgierza dotyczącą Współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Ocena zapotrzebowania oraz wskazania problemów.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu
Renata Wojska

Zgierz, dnia 4 grudnia 2024.

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Ocena zapotrzebowania oraz wskazanie problemów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu jest instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta Zgierza.

Z jego pomocy korzysta znacząca liczba rodzin będących w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadania

w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Z pomocy społecznej korzystają przede wszystkim te osoby, których dotyczą problemy takie jak:

- Ubóstwo
- Bezrobocie
- Niepełnosprawność
- Długotrwałe lub ciężkie choroby
- Przemoc w rodzinie
- Alkoholizm lub narkomania
- Bezradność w kwestiach opiekuńczo wychowawczych oraz związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego
- Zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe
- Klęski żywiołowe.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,

Telefon:	Fax:	E-mail:	WWW:
42 716 42 13	42 716 65 90	sekretariat@mopszgierz.pl	samorząd.gov.pl/web/mops-zgierz

- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,

- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zgierzu realizuje zadania wynikające z następujących ustaw:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- ustawa z dnia 11 września 2011 r. prawo zamówień publicznych
- ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej

Realizacja tak wielu zadań wiąże się z różnymi źródłami finansowania. Wydatki na zadania realizowane przez MOPS na podstawie wskazanych wyżej ustaw przedstawia poniższa tabela

ŚRODKI PRZEZNACZONE NA DZIAŁANIA I OBSŁUGĘ ZADAŃ WYNIKAJĄCE:**z Ustaw:**

o pomocy społecznej	15 106 188,48 zł
o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	22 014 634,49 zł
o świadczeniach rodzinnych oraz o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	14 344 403,80 zł
o dodatkach mieszkaniowych	711 842,53 zł
o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	1 755 074,41 zł
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1 244 122,92 zł
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	10 082,07 zł
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 065,74 zł
o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	3 453,00 zł
o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	4 353 935,15 zł
o dodatku osłonowym	3 281 544,67 zł
o dodatku węglowym	13 023 360,00 zł
o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw	918 510,00 zł
Zrealizowanych programów i konkursów:	
Projekt EFS „Centrum Usług Środowiskowych w Powiecie Zgierskim”	72 281,57 zł
Projekt EFS „Klub Integracji Społecznej Aktywność”	460 913,34 zł
Projekt EFS „Rodzina i Ja Kompleksowe Wsparcie”	839 734,93 zł

Program Wieloletni Senior+	223 263,44 zł
Program Asystent Rodziny i koordynacji pieczy zastępczej	34 121,73 zł
Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	664 062,74 zł
Program „Posiłek w szkole i w domu”	1 753 605,60 zł
Prace Społecznie Użyteczne	93 546,08 zł
Program „Utworzenie Specjalistycznego Systemu Wspierania Rodziny na terenie Miasta Zgierza” w ramach Programu Samorząd Przyjazny Rodzinie	2 290,76 zł
Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	620 813,98 zł
Program „Czyste powietrze”	3 700,00 zł
Łącznie	81 536 551,43 zł

W kolejnej tabeli zostały wskazane źródła finansowania przez Ośrodek zadań

Źródła finansowania wydatków	
Budżet państwa	47 570 681,19 zł
Budżet miasta	13 142 127,33 zł
Środki zewnętrzne do realizacji projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej	1 246 157,84 zł
Fundusz pracy	12 000,00 zł
Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	1 274 979,57 zł
Fundusz Pomocy dla Ukrainy	4 348 735,50 zł
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	13 941 870,00 zł
Razem	81 536 551,43 zł

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę można podzielić na dwie kategorie, a mianowicie zadania własne gminy i zadania zlecone do realizacji gminie z zakresu administracji rządowej. Zadania te mogą mieć charakter obligatoryjny lub fakultatywny.

Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: zapewnienie schronienia, posiłku, ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych (w tym z tytułu zdarzenia losowego) i stałych, sprawienie pogrzebu, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, dożywianie dzieci, praca socjalna, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i kierowanie do domu pomocy społecznej.

Zadaniami gminy zleconymi do realizacji z zakresu administracji rządowej są: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych z powodu klęski żywiołowej i ekologicznej, prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, przyznawanie oraz wypłacanie zasiłków celowych, a także zapewnienie schronienia oraz posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania gminy wynikające z innych ustaw niż ustawa o pomocy społecznej zlecone mu do realizacji. Jest to między innymi realizacja takich świadczeń jak:

- dodatki mieszkaniowe,
- świadczenia rodzinne z dodatkami,
- fundusz alimentacyjny,
- świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy,
- bon energetyczny.

Analizując dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu można zauważyć, iż na przestrzeni ostatnich 5 lat sukcesywnie maleje liczba klientów pomocy społecznej. W 2019 roku ze wsparcia Ośrodka (pomoc społeczna) korzystało 2654 osób przy czym w 2023 roku z takiego wsparcia korzystało tylko 1703 osób. Przybywa jednak zadań o charakterze osłonowym, które na zlecenie gminy realizuje Ośrodek.

Zmienia się także kategoria klientów korzystających ze wsparcia MOPS. Obecnie mamy do czynienia z poprawą sytuacji na rynku pracy co jest widoczne wśród przesłanek udzielenia pomocy, mianowicie w 2023 roku 405 rodzin zostało objętych wsparciem z powodu bezrobocia, natomiast aż u 703 rodzin przesłanką do udzielenia wsparcia była długotrwała i ciężka choroba.

W okresie ostatnich 5 lat nastąpił znaczny wzrost wydatków na zadania obowiązkowe gminy, szczególnie na opłacenie pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej. W 2019 r. gmina ponosiła koszty na opłacenie pobytu osób w domach pomocy społecznej w wysokości 3 382 399 zł, a w 2023 roku wydatki te wzrosły do 4 694 559 zł rocznie.

Taki wzrost wydatków nie jest spowodowany zwiększeniem liczby osób przebywających w domach pomocy społecznej (rocznie jest to około 120 osób) , a znacznym wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej.

W poniższa tabela przedstawia jak kształtowały się koszty utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej mieszczących się na terenie powiatu zgierskiego.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy w Powiecie Zgierskim w latach 2021 – 2024

Domy Pomocy Społecznej	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1. DPS w Zgierzu	4 567,27 zł	5 210,74 zł	6 446,69 zł	6 800,00 zł
2. DPS w Rąbieniu	5 143,93 zł	5 498,41 zł	6 365,83 zł	6 970,00 zł
3. DPS w Ozorkowie	4 087,71 zł	4 504,66 zł	5 093,59 zł	5 990,00 zł
4. DPS w Głownie	4 400,00 zł	5 200,00 zł	4 900,00 zł	5 700,00 zł

Znaczny wzrost wydatków na realizację zadań z pomocy społecznej obserwujemy również przy realizacji usług opiekuńczych.

ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	133	121	107	105	114
Kwota świadczeń (zł)	3 382 399	3 569 049	3 587 206	3 9366 09	4694559

Na wzrost wydatków na usługi opiekuńcze miał wpływ znaczny wzrost w ostatnich latach najniższego wynagrodzenia.

MOPS realizując powierzone zadania współpracuje między innymi z organizacjami pozarządowymi. Szeroki zakres współpracy dotyczy:

1. Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - zapewnienie usług opiekuńczych (na mocy zawartej umowy), korzystanie przez klientów Ośrodka z magazynu odzieży.
2. Stowarzyszenia MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ozorkowie – zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu Zgierza poprzez kierowanie ich do placówki na mocy zawartej umowy, współdziałanie w zakresie realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
3. Stowarzyszenia Centrum Pomocy „Panaceum” z siedzibą w Radomsku - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym z terenu Zgierza poprzez kierowanie ich do placówki na mocy zawartej umowy.
4. Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligentalną Koło w Zgierzu – współpraca Dziennego Domu „Senior - WIGOR” z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej, a także współpraca w zakresie udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym członkom stowarzyszenia, współpraca w zakresie kierowania podopiecznych do ŚDS.
5. Stowarzyszenia „Pomocna Dłoń” - zgłaszanie potrzeb w zakresie dożywiania, korzystanie przez klientów z paczek żywnościowych, współpraca w zakresie realizacji programu FEAD,

magazyn odzieży.

6. Polskiego Czerwonego Krzyża – zgłaszanie potrzeb w zakresie dożywiania, korzystanie przez klientów z paczek żywnościowych, współpraca w zakresie realizacji programu FEAD.
7. Klubu Abstynenckiego STOP i grupy anonimowych alkoholików - współpraca w zakresie aktywizacji osób z problemem alkoholowym do rozwiązywania swoich problemów życiowych.
8. Fundacji „ARKA” - kierowanie dzieci do Placówki Wsparcia Dziennego - Świetlicy środowiskowej „Przystań” - korepetycje i zajęcia dla dzieci.
9. Stowarzyszenia Profilaktyki i Resocjalizacji „AD REM” - partnerstwo w realizacji Projektu „RODZINA I JA – KOMPLEKSOWE WSPARCIE”, kierowanie dzieci do placówki wsparcia dziennego: Klubu „Obudź jutro” oraz programu „W drodze na Szczyt”.
10. Towarzystwa Przyjaciół Niepełnosprawnych - współpraca w zakresie określenia sytuacji osób kierowanych do DPS Chełmy, kierowanie osób niepełnosprawnych do udziału w zajęciach Zakładu Aktywności Zawodowej w Jedliczu oraz do projektów aktywizacyjnych dla niepełnosprawnych.
11. Fundacji Uwolnienie - współpraca w kontekście wsparcia, terapii i pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym na rzecz obywateli Ukrainy, kierowanie przez Ośrodek osób do udziału w szkoleniach prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej.
12. Ligi Kobiet Polskich - zgłaszanie w MOPS osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, informacje o formach pomocy świadczonych przez MOPS, kierowanie podopiecznych na dyżury w LKP – porady prawne i psychologiczne.
13. Parafii Matki Bożej Dobrej Rady - kierowanie dzieci do świetlicy środowiskowej - korepetycje, pomoc w odrabianiu lekcji.
14. Parafii Św. Jana Chrzciciela – przekazywanie artykułów spożywczych i słodczych dla seniorów z DDS-W.
15. Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku – współpraca w zakresie realizacji zadań na rzecz seniorów.
16. Kościoła ewangelicko - augsburskiego – przekazywanie informacji do Ośrodka o osobach będących w trudnej sytuacji materialnej.

Aby Ośrodek mógł sprawnie realizować tak liczne zadania potrzebne są odpowiednie zasoby w tym wykwalifikowana kadra pracowników.

Pozycje	Lata				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wszystkich zatrudnionych osób	94	93	93	91	87
w tym pracownicy socjalni	30	28	30	27	27
w tym asystenci rodziny	5	6	5	5	6

Powyższa tabela przedstawia jak na przestrzeni ostatnich 5 lat wyglądał poziom zatrudnienia w MOPS.

Pragnę nadmienić, że szczegółowy i obszerny opis zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej znajduje się w dokumentach corocznie sporządzanych i przedkładanych Radzie Miasta Zgierza do 31 marca, a są to: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej oraz Sprawozdanie z Realizacji Zadań.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu
Renata Wojska